

Comunicat de presă
Privind desfășurarea dezbaterii publice
„Republica Moldova:
Ultima noapte de iluzii, întâia zi de realism”
- Grand Hotel du Boulevard, 7 octombrie 2015 -

Fundația Universitară a Mării Negre (<http://fumn.eu/>) și New Strategy Center (<http://newstrategycenter.ro/>), în parteneriat cu ziarul *Adevărul* și revista *Foreign Policy România* au organizat pe 7 octombrie a.c. dezbaterea publică: **„Republica Moldova: Ultima noapte de iluzii, întâia zi de realism”**.

Evenimentul este generat de criza profundă și fără precedent – economică, socială și morală – în care se găsește Republica Moldova astăzi. Măcinată de criză, lipsită în acest moment de orice acord cu FMI, UE sau România, cu un miliard dispărut din bănci, cu populație în stradă care exprimă revendicări cu vectori (geo)politici diferiți – Republica Moldova a ajuns în situația în care sfera alegerilor strategice se îngustează vizibil. Momentul nu mai poate fi evitat.

Dezbaterea a fost moderată de **Dan Dungaci**, Președintele Fundația Universitară a Mării Negre, și de **Ion M. Ioniță**, Senior editor *Adevărul*, fiind transmisă în direct pe siteurile <http://adevarul.ro/live/> și www.privesc.eu/

Invitatul special în cadrul dezbaterii a fost Președintele Curții Constituționale, **Alexandru Tănase**, fiind însoțit de alte personalități marcante în calitate de vorbitori, precum Ambasadorul **Sergiu Celac**, membru în Consiliul Director al FUMN, **Daniel Dăianu**, membru în Consiliul Administrativ al Băncii Naționale a României, **Cristian Diaconescu**, fost ministru de externe, **Radu Crăciun**, economist-șef și Director de cercetare al Băncii Comercial Române, **Marius Stoian**,

fondator Club-România, **Petrișor Peiu**, coordonator al Departamentului Analize Economice (FUMN), **George Scarlat**, coordonator al Departamentului Studii Estice (FUMN).

Dan Dungaciu a susținut, în cadrul dezbaterii, că Republica Moldova nu are nicio șansă să se salveze singură din dezastrul politico-economic în care a ajuns, așa cum un om care se îneacă „nu se poate trage singur de păr din apă”. Președintele Fundației Universitare a Mării Negre susține că atunci când la Chișinău se strigă în stradă „DNA, treci Prutul!” este un semnal clar că Republica Moldova nu are instrumentele necesare pentru a ieși din acest vertij întreținut de oligarhi. „Republica Moldova nu se poate salva singură. Se poate trage singur de păr ca să iasă la suprafață din apă un om care se îneacă? Nu poate. Când se strigă <<DNA, treci Prutul>> este clar că nu există instrumentele necesare pentru a se salva”.

„Cine crede că Rusia este o salvare pe termen scurt pentru Republica Moldova se înșeală amarnic. Dacă au impresia că pro-rușii îi vor salva, se înșeală amarnic. Dacă vor ajunge la putere, Dodon sau Usatîi vor fi dați afară de la guvernare peste câteva luni, pentru că nu au bani, iar Rusia nu le va da bani. Rusia nu are bani să susțină un asemenea proiect, la fel cum nu are bani nici pentru regiunea transnistreană”, a subliniat expertul cu referire la clișeul că Rusia ar putea fi pluta financiară de care are nevoie economia Republicii Moldova.

Alexandru Tănase, Președintele Curții Constituționale a R. Moldova, a afirmat că: „Din punct de vedere identitar, Republica Moldova și România nu pot fi separate, avem o identitate comună, NATO și comunitatea internațională trebuie să înțeleagă acest lucru”. În ceea ce privește ideea alocării unui Plan Marshall de către România Republicii Moldova, președintele Curții Constituționale a spus că acest lucru ar fi nu doar „excepțional”, ci și „firesc”, pentru că nimeni altcineva „nu o poate ajuta”, însă orice efort financiar din partea Bucureștiului trebuie să fie dublat de „reforme instituționale profunde” la Chișinău. „Este foarte important să existe o presiune guvernamentală mare a României pentru reforme în Republica Moldova, altfel banii contribuabililor de aici nu vor da niciun rezultat în Republica Moldova”, a mai adăugat spre final Alexandru Tănase.

„Republica Moldova este un stat eșuat, cu o economie eșuată, cu instituții foarte slabe, la suprafață”, a declarat economistul Daniel Dăianu. Acesta consideră că în prezent nu putem vorbi în cazul Republicii Moldova decât despre „un traseu de europenizare, de o apropiere de valorile democratice”, dar că șansele de aderare la Uniunea Europeană nu există. „Trebuie spuse lucrurile cu franchețe, nu acoperite în limbaj diplomatic”, a subliniat Dăianu. Reprezentantul BNR a accentuat și faptul că situația Republicii Moldova este una gravă și că autoritățile de la Chișinău trebuie să ajungă la o înțelegere cu finanțatorii externi, chiar și pentru reforme.

Expertul FUMN, Petrișor Peiu, a precizat că economia Republicii Moldova a fost sprijinită prin remitențe, în primul rând, în al doilea rând prin bani nerambursabili oferți de partenerii de dezvoltare, și prin creditele destul de mici oferite de BERD și BEI. „Pe fondul crizei bancare, toți și-au sistat programele de asistență financiară și au scăzut foarte tare remitențele”, a declarat Petrișor Peiu, care a povestit cum soluția la care a apelat Chișinăul a fost dialogul cu Fondul Monetar Internațional, în speranța încheierii unui acord de finanțare. „A venit o misiune tehnică, a stat două săptămâni și a plecat”, a spus Peiu. Autoritățile Republicii Moldova au de ales să administreze fie nemulțumirea generalizată a populației pe marginea îndeplinirii condițiilor semnării unui memorandum cu FMI, fie intrarea în incapacitate de plată, a menționat acesta.

Este România cea chemată să ofere un plan Republicii Moldova? Ce fel de plan poate să ofere România? , întreabă retoric Peiu. „Este o poveste că Rusia este concentrată să sprijine Republica Moldova. România este singura interesată. Ca dimensiune, față de cea a Republicii Moldova și ca distanță economică relativă, sunt optime pentru ca România să fie principala entitate care să ofere un plan Republicii Moldova”, a punctat specialistul în economie.

Petrișor Peiu a mai menționat că este necesară o expansiune economică a României în Republica Moldova, o abordare unitară, pe termen lung și cu resurse ample, nu numai pe dimensiunea investițiilor, ci și prin susținerea comerțului. În încheiere, expertul a mai precizat că și populația României demonstrează apetit investițional față de Republica Moldova.

Economistul-șef al BCR a abordat într-o viziune mai realistă și pragmatică a finanțării dezvoltării R. Moldova: „În continuare, pe relația României și R. Moldova există încă foarte multe emoții și cred că ori de câte ori vorbim despre economie e bine să lăsăm emoțiile deoparte și să avem o abordare cât mai pragmatică. Fara doar și poate, R. Moldova are nevoie de un vector de tracțiune economică precum România pentru a evita subdezvoltarea, un vector similar celui de care a beneficiat și beneficiază țara noastră din partea UE. Pentru cei pentru care motivațiile și responsabilitatea istorică nu sunt suficiente, măcar dorința de a evita prezența unui stat-eșuat la granițele României ar trebui să fie o rațiune suficient de puternică pentru a fi de acord că nu putem sta cu mâinile în sân. Datele statistice explică urgența necesității remorcării R. Moldova. În anul 1995, PIB-ul pe cap de locuitor în Moldova era de 35% din cel al României. În 2014, ponderea scăzuse cu aproape 10 puncte procentuale, la 26%. Deci practic R. Moldova se decuplează din ce în ce mai mult de România. Cu cât demararea procesului de integrare economică se amână mai mult, cu atât va fi mai scump”.